શ્રી.સી.એન.પી.એફ. આર્ટસ એન્ડ ડી.એન.સાયંસ કોલેજ ડભોઇ

સેમીસ્ટર-૫ ગુજરાતીપેપર-૩૦૧

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- નર્મદયુગ –પંડિતયુગ)

પ્રો.સી.જે થોરાત

યોગ્યવિકલ્પ આપી જવાબ લખો.

(૧) 'પુરી એક અધેરી ને ગંડુ રાજા' કાવ્યપંકિત કયા કવિની છે.?

(અ) નર્મદ (બ) દલપતરામ (ક) નવલરામ

(૨) નીચેનામાંથી કયું કાવ્ય અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનુંપ્રથમ કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્ય તરીકે ઓળખાય છે.?

(અ) બાપાની પીંપર (બ) ફાર્બસ વિરહ (ક) હરિલીલા મૃત

(૩) કવિ દલપતરામની કવિતા ઉપર કયા સંપ્રદાયનો પ્રભાવ જોવા મળે છે.?

(અ સ્વામી નારાયણ (બ) નાથ સંપ્રદાય (ક) શાક્ત સંપ્રદાય

(૪) ગુજરાતી કવિતામાં પ્રકૃક્તિને સ્વતંત્ર વિષય તરીકે પ્રથમ વખત ક્યા કવિએ સ્થાન આપ્યું છે.?

(અ) નવલરામ (બ) નર્મદ (ક) દલપતરામ

(૫)' યા હોમ કરીને પડો ફતેહ છે.આગે' કાવ્યપંકિત કયા કવિની છે.?

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) દલપતરામ

(૬) સુરસિંહજી તખ્તસિંહજી ગોહિલના કાવ્યસંગ્રહનું નામ આપો?

(અ) સ્મરણસંહિતા (બ) કલાપીનો કેકારાવ (ક) પુર્વાલાપ

(૭) કવિ કાન્તના કાવ્યસંગ્રહનુંનામ જણાવો.?

(અ) સ્મરણસંહિતા (બ) કલાપીનો કેકારાવ (ક) પુર્વાલાપ

(૮) નીચેનામાંથી ક્યા કાવ્યપ્રકારમાં કવિ કાન્તનું ઐતિહાસિક પ્રદાન છે.?

(અ) સૉનેટ (બ) મહાકાવ્ય (ક) ખંડ કાવ્ય

(૯) 'ચક્રવાક્રમિથુન' કાવ્યના કવિનું નામ જણાવો.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી (ક) બોટાદકર

(૧૦) ખંડકાવ્યના પિતા કોને કહેવાય છે.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી (ક) બ.ક. ઠાકોર

(૧૧) પડિતયુગના કયા કવિએ કવિતાને છ્ંદના બંધનોથી મુક્ત કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી (ક) ન્હાનાલાલ

(૧૨) 'ડોલનશૈલી' કયા કવિ પાસેથી મળી છે.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી (ક) ન્હાનાલાલ

(૧૩) કવિ નરસિંહરાવના પ્રથમ કાવ્યસંગ્રહનું નામ જણાવો.?

(અ) હદય વીણા (બ) કુસુમમાળા (ક) સ્મરણ સંહિતા

(૧૪)'મંગલમંદિર ખોલો'..કાવ્યપંકિત કયા કવિની છે.?

(અ) નરસિંહરાવ દિવેટિયા (બ) કલાપી (ક) બ.ક. ઠાકોર

(૧૫) કવિ બાલાશંકર કંથારિયાના કાવ્યસંગ્રહનું નામ આપો..?

(અ) કલાન્ત કવિ   (બ) કલાપી નો કેકારાવ (ક) પુર્વાલાપ

(૧૬)' કહીં લાખો નિરાશામાં અમર આશા છુપાઇ છે.કોની કાવ્ય પંકિત છે.?

(અ) ન્હાનાલાલ (બ) બાલા શંકર કંથારિયા (ક) મણિલાલ ન. ત્રિવેદી

(૧૭) કુંટુંબભાવનાના કવિ તરીકે કયા કવિને ખ્યાતિ મળી છે.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી   (ક) બોટાદકર

(૧૭) 'જનની જોડ સખી નહિં જડેરે લોલ' કાવ્યપંકિત કયા કવિની છે.?

(અ) કાન્ત (બ) કલાપી (ક) બોટાદકર

(૧૮)ગુજરાતી સાહિત્યની પહેલી કલાત્મક ટુંકી વાર્તા તરીકે કઇ વાર્તા જાણીતી બની છે.?

(અ) ગોવાલણી (બ) મારી કમલા (ક) પહેલો ફાલ

(૧૯) મલયાનિલની 'ગોવાલણી' વાર્તા ઇ.સ.૧૯૧૮માં ક્યા સામાયિકમાં પ્રગટ થઇ હતી.?

(અ) દર્શનયું (બ) પાંખડીઓ (ક) પાંચ વાર્તાઓ.

(૨૦) નીચેનામાંથી ક્યું પુસ્તક બ.ક. ઠાકોરની મૌલિક અને અનુદિત વાર્તાઓનો સંગ્રહ છે.?

(અ) લિરિક (બ) પંચોતેરમે (ક) દર્શનિયું

(૨૧) 'કુમાર અને ગોરી' જેવી અપુર્ણ વાર્તા ક્યા લેખકે આપી છે?.

(અ) ન્હાનાલાલ (બ) બ.ક. ઠાકોર (ક) કાન્ત

(૨૨) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ નવલકથા કઇ છે.?

(અ) માનવીની ભવાઇ (બ) મળેલા જીવ (ક) કરણઘેલો

(૨૩) મહીપતરાની નવલકથા 'સાસુ વહુની લડાઇ'નું વસ્તું કેવાપ્રકારનું છે.?

(અ) સામાજિક(બ) રાજકીય(ક) પોરાણિક

(૨૪')સરસ્વતીચંદ્ર' નવલકથાનો નાયક બુધ્ધિધન અતિથિ બનેત્યારે પોતાનો કયા નામે ઓળખાવે છે.?

(અ નવીનચંદ્ર (બ) સરસ્વતી ચંદ્ર(ક)વિધા ચતુર

(૨૫) સરસ્વતીચંદ્રના લગ્ન અંતે કોની સાથે થાય છે.?

(અ) કુમુદસુદરી (બ) કુસુમસુદરી (ક) અલકકિશોરી

(૨૬)'ભદ્રં ભદ્રં' નવલકથાના મુખ્ય પાત્રનું નામ જણાવો.?

(અ) અંબારામ (બ) મગન (ક) ભદ્રં ભદ્રં

(૨૭) ગુજરાતી ભાષાનીપ્રથમ હાસ્યપ્રધાન નવલકથાનું નામ જણાવો.?

(અ) ભદ્રં ભદ્રં (બ) ઉષા(ક) ગુલાબસિંહ

(૨૮)દલપતરામના 'મિથ્યાભિમાન' નાટકનું મુખ્ય પાત્ર ક્યું છે.?

(અ) રંગલો(બ)   જીવરામ ભટ્ટ (ક) રઘનાથ ભટ્ટ

(૨૯) 'વીરમતી' નાટકનાલેખકનું નામ જણાવો.?

(અ) દલપતરામ (બ) નર્મદ (ક) નવલરામ

(૩૦)'કાન્તા' નાટકના લેખકનું નામ જણાવો.?

(અ) મણિલાલ ન.ત્રિવેદી (બ) રમણ ભાઇ નીલકંઠ (ક) બ.ક. ઠાકોર

(૩૧) રમણભાઇ નીલકંઠના 'રાઇનો પર્વત' નાટકમાં રાઇની માતાનું નામ શુંછે.?

(અ) જાલકા (બ) વીણાવતી(ક) લીલાવતી

(૩૨) મણિલાલ ન.ત્રિવેદીના નાટકનું નામ જણાવો.?

(અ) નૃસિંહાવતાર (બ) વીણાવેલી (ક)અજબકુમારી

(૩૩) 'સૌભાગ્ય સુંદરી' નાટકના લેખકનુંનામ જણાવો.?

(અ) ડાહ્યાભાઇ ધોળાશાજી (બ) મુળશંકર મુલાળી (ક)રણછોડભાઇ ઉદયરામ દવે

(૩૪)'કાકાનીશશી'' અને ધ્રુવસ્વામિની દેવી' ના લેખકનું નામજણાવો.?

(અ) કનૈયાલાલ મુનશી (બ) પન્નાલાલ પટેલ (ક) રમણલાલ દેસાઇ

(૩૫) ગુજરાતી ભાષાના પ્રથમ નિબધંકારનું નામ જણાવો.?

(અ) નવલરામ(બ) નર્મદ(ક)દલપતરામ

(૩૬) નર્મદે લખેલા પ્રથમ નિબંધ સંગ્રહનું નામ જણાવો.?

(અ) મંડળી મળવાથી થતા લાભો(બ) સ્ત્રી કેળવણી(ક) સ્વદેશાભિમાન

(૩૭) કરસનદાસ મુળજીના પ્રવાસનિબધના પુસ્તકનું નામ જણાવો.?

(અ) ઇગ્લેન્ડની મુસાફરી (બ) હિન્દુસ્તાનમાંમુસાફરી (ક) ઇગ્લેન્ડની મુસાફરી

(૩૮) નવલરામનો નિબંધો કયા પુસ્તકોમાં ગ્રંથસ્થ થયાં છે.?

(અ) કવિ જીવન (બ) વીરમતી (ક) નવલ ગ્રંથાવલિ

(૩૯)' કાશ્મીરનો પ્રવાસ' પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.?

(અ)કાન્ત (બ) કલાપી (ક) ર.વ દેસાઇ

(૪૦)રમણભાઇ નીલકંઠ અને વિધાગોરી નીલકંઠ લખેલ હાસ્ય-કટાક્ષના હળવા નિબંધો કયા પુસ્તકમાંગ્રંથસ્થ થયા છે.?

(અ) હાસ્યમંદિર (બ) ધર્મને સમાજ ભાગ૧-૨ (ક) કવિતા અને સાહિત્ય ભાગ૧-૨

(૪૧) આનંદશંકર ધ્રુવના ક્યા નિબંધસંગ્રમાં હિન્દુધર્મનાસિદ્ધાંતોના અને તત્વદર્શનની વિચારણા કરવામાં આવી છે.?

(અ) આપણો ધર્મ (બ) દિગ્દર્શન(ક) સાહિત્યવિચાર

(૪૨) કવિ ન્હાનાલાલે લખેલ ચરિત્રનિબંધો કયાં પુસ્તકમાં ગ્રંથસ્થ થયેલા છે.?

(અ) ચિત્ર દર્શન (બ) સારથી (ક) અમરવેલ

(૪૩) ગુજરાતી ગધમાં આત્મકથાનોપ્રયોગ કરનાર લેખક કોણ છે.?

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ(ક) દલપતરામ

(૪૪) નર્મદ કૃત આત્મકથા'મારી હકીકત' કઇ સાલમાં લખાઇ હતી.?

(અ)ઇ.સ૧૮૫૫ (બ) ઇ.સ૧૮૬૬ (ક) ઇ.સ.૧૮૭૭

(૪૫) સુધારકયુગમાં પાશ્ર્વાત્ય અને સંસ્કૃત કાવ્યનિચારને સાંકળીને તેમાંથી નૂતન કાવ્યસિધ્ધાતની મથામણ કોણે કરી છે.?

અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) દલપતરામ

(૪૬) ગુજરાતી ભાષાના પ્રથમ ગણના પાત્ર વિવેચક કોણ છે.?

અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) દલપતરામ

(૪૭) ઇ.સ.૧૮૬૦માં પ્રકાશિત થયેલ 'દયારામકૃત કાવ્યસંગ્રહ'નું સંપાદન કોણે કર્યું છે.?

(અ) નવલરામ (બ) નર્મદ (ક) દલપતરામ

(૪૮) નવલરામે નીચેનામાંથી કઇ મધ્યકાલીન કુતિનું સંપાદન કર્યું છે.?

(અ) નંદ બત્રીસી (બ) મામેરુ (ક) વિમલ પ્રબધ

(૪૯)'ગુજરાતી કાવ્યદોહન' ખંડ ૧થી૮ ના સંપાદકનું નામજણાવો.?

(અ) દલપતરામ (બ) નવલરામ(ક) નર્મદ

(૫૦)કૃક્તિનિષ્ઠ વિવેચનનો પાયો નાખનાર વિવેચક કોણ છે.?

(અ) નર્મદ (બ) નવલરામ (ક) દલપતરામ

Shri. C.N.P.F. Arts. And D.N. Science College, Dabhoi.

ગુજરાતી core CC 302 ભાષા વિજ્ઞાન

Sem V

Smt. L.N.Patel

ટુંકા અને વૈકલ્પિક પ્રશ્નો

૧. તેસ્સીતોરીએ જેને "જૂની પશ્ચિમી રાજસ્થાની" તરીકે ઓળખાવી હતી તે ભાષાને ઉમાશંકર જોષીએ કયા નામે ઓળખાવી છે?
(અ) અપભ્રંશ (બ) જૂની ગુજરાતી (ક) મારુ-ગુર્જર (ડ) પ્રાકૃત

૨. સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતીમાં ઊતરી આવેલા શબ્દોને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?
(અ) દેશ્ય (બ) તત્સમ (ક) તદ્ભવ (ડ) અર્ધતત્સમ

૩. જે શબ્દો લોકજીભે પ્રચલિત હોય પણ જેની વ્યુત્પત્તિ કે મૂળ વિશેની ચોક્કસ માહિતી ન મલતી હોય તેવા શબ્દોને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે.
(અ) તત્સમ (બ) દેશ્ય (ક) તદ્ભવ (ડ) અર્ધતત્સમ

૪. ભારતીય આર્ય પરિવારની ભાષાઓના મૂળ કઇ ભાષામાં છે?
(અ)ઇરાની (બ) ઇટાલીક (ક) ભારત યુરોપીય (ડ) જર્મેનિક

૫. ગુજરાતી,હિન્દી, પંજાબી, બંગાળી વગેરે ભાષાઓના સમૂહ માટે કોઇ સંજ્ઞા યોજાય છે?
(અ) માતૃભાષા (બ) રાજભાષા (ક) ભગિની ભાષા (ડ) રાષ્ટ્રભાષા

૬. સોળમી સદીમાં ભાલણે પોતાની ભાષામાટે કયો શબ્દ વાપર્યો હતો?
(અ) ગુજરાતી ભાષા (બ) ગૌર્જર ભાષા (ક) ગુર્જર ભાષા (ડ) ગુર્જ્જર ભાષા

૭. નીચેનામાંથી કઇ બોલી ગુજરાતી ભાષાની નથી?
(અ) સુરતી (બ) ચરોતરી (ક) ઉત્તર ગુજરાતી (ડ) અવધી

૮. ભાષાનું પ્રારંભિક રૂપ કયા પ્રકારનું હતું
(અ) સાહિત્યક (બ) શિષ્ટમાન્ય (ક) મૌખિક (ડ) લિખિત

૯. ભાષાના સમરચનાત્મક અભ્યાસનો પાયો કોણે નાખ્યો છે?
(અ) ચોમ્સકી (બ) સોસ્યુર (ક) સર વિલિયમસ જોન્સ (ડ) સપિર

૧૦. નીચેનામાંથી કયો તબક્કો ભારતીય આર્ય ભાષાના વિકાસનો નથી?
(અ) પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (બ) મધ્ય ભારતીય આર્ય
(ક) અંતિમ ભારતીય આર્ય (ડ) અર્વાચીન ભારતીય આર્ય

૧૧. સૌપ્રથમ વખત "ગુજરાતી ભાષા" એવો શબ્દ પ્રયોગ સત્તરમી સદીમાં લખાયેલી પ્રેમાનંદની કઇ કૃતિમાંથી મળે છે?
(અ) કુવરબાઇનું મામેરુ (બ) નળાખ્યાન (ક) દશમસ્કંધ (ડ) રણયજ્ઞ

૧૨. ગુજરતી ભાષાના વિકાસની બીજી ભૂમિકાનો આરંભ કઇ સદીથી થયો?
(અ) દસમી-બારમી સદી (બ) ચૌદમી સદી (ક) પંદરમી સદી (ડ) સત્તરમી સદી

૧૩. ભાષાના કુળક્રમ પ્રમાણે થતા વર્ગીકરણમાટે નીચેનામાંથી કઇ સંજ્ઞા યોજાતી નથી?
(અ) ઉદ્ભવમૂલક વર્ગીકરણ (બ) ઐતિહાસિક વર્ગીકરણ
(ક) પ્રકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ (ડ) આનુવંશિક/પારિવારિક વર્ગીકરણ

૧૪. ભાષાવર્ગીકરણની બે પદ્ધતિઓ પૈકી સ્વરૂપલક્ષી વર્ગીકરણ માટે કઇ સંજ્ઞા યોજાતી નથી
(અ) પ્રકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ (બ) આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ
(ક) રૂપતંત્રીય વર્ગીકરણ (ડ) ઉદ્ભવમૂલક વર્ગીકરણ

૧૫. ભાષાનું સ્વરૂપ કેવું છે?
(અ) બંધિયાર (બ) અપરિવર્તનશીલ (ક) પરિવર્તનશીલ (ડ) સ્થગિત

૧૬. ભાષા પરિવર્તનના મુખ્ય ચાર પ્રકારો માટે નીચેના પૈકી કયો શબ્દ યોજાતો નથી?
(અ) ધ્વનિપરિવર્તન (બ) વ્યાકરણગત પરિવર્તન (ક) અર્થપરિવર્તન (ડ) બોલીપરિવર્તન

૧૭. ભારત-યુરોપીય ભાષાકુળ ક્યા પ્રદેશમાં ફેલાયેલું છે?
(અ) યુરોપ અને ચીન (બ) યુરોપ અને અમેરિકા (ક) યુરોપ અને એશિયા (ડ) યુરોપ અને જાપાન

૧૮. ભારતીય આર્યભાષાનો જૂનામાં જૂનો નમૂનો કયા ગ્રંથમાં મળે છે?
(અ) સામવેદ (બ) ઋગ્વેદ (ક) યજુર્વેદ (ડ) અથર્વવેદ
૧૯. ભારત-યુરોપય ભાષાકુળની આદિમ ભારત-ઇરાની ભાષામાંથી ભારતીય-આર્ય ઉપરાંત બીજી કઇ શાખા ઉદ્ભવી છે?
(અ) જાપાની (બ) ઇરાની (ક) ઇટાલિયન (ડ) અરબી
૨૦. માન્ય ગુજરાતી ભાષાના વ્યંજનોના પ્રકાર દર્શાવો.
(અ) સ્પર્શ-સંઘર્ષી (બ) ધ્વનિ (ક) અર્ધસ્વર (ડ) ધ્વનિઘટક
૨૧. ભાષા શબ્દ કયાંથી ઉતરી આવ્યો છે?
૨૨. ભાષાના બે મુખ્ય કાર્યોના નામ આપો.
૨૩. ભાષા એટલે શું?
૨૪. ભાષાનાં બે સ્વરૂપ લક્ષણો આપો.
૨૫. બોલીઅને માન્યભાષા વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
૨૬. ભાષાના કેટલા સ્વરૂપભેદો છે? કયા કયા?
૨૭. ઉપશિષ્ટ ભાષા એટલે શું?
૨૮. હુંઢય વ્યંજનો કયા કયા છે.
૨૯. તાલવ્ય વ્યંજનો કોને કહેવાય?
૩૦. વૃંત્ય વ્યંજનો કયા કયા છે?
૩૧. ઓષ્ઠય વ્યંજનો કેવી રીતે ઉચ્ચારાય છે?
૩૨. માન્ય ગુજરાતીના સંગર્ષી વ્યંજનો લખો.
૩૩. ભાષા વ્યવસ્થાનાં વિવિધ સ્તરો જણાવો.
૩૪. આદિમ ભારતીય યુરોપ અથવા પ્રિમીટીવ ઇન્ડો યુરોપિયન ભાષાની કલ્પના કઇ સદીમાં અસ્તિત્વમાં આવી
૩૫. આદિમ ભારતીય યુરોપીય પરિવારની સૌથી પ્રચીન
૩૬. આર્યની ભાષાનો જૂનામાં જુનો જમૂનો આપણને કયા વેદમાં મળે છે?
૩૭. ભારતીય આર્ય ભાષાના ત્રણ તબક્કાના નામ આપો.
૩૮. મધ્યમ ભારતીય આર્ય ભાષાનો સમય જણાવો
૩૯. અર્વાચીન ભારતીય આર્યભાષાનો તબક્કો (સમય) લખો.
૪૦. ગુજરાતી ચાર બોલીઓના નામ આપો.
૪૧. વિવૃત 'ઍ' કે 'ઑ' નો અભાવ કઇ બોલીની લક્ષણિકતા છે.
૪૨. સૌરાષ્ટ્રની બોલીની શબ્દભંડોળગત લાક્ષણિકતાનાં બે ઉદાહરણ આપો.
૪૩. ઉત્તરગુજરાતની પટ્ટણી બોલીના કોઇ એક ઉચ્ચારણ વિષયક લાક્ષણિકતા લખો.
૪૪. ચરોતરી બોલીની કોઇ એક ઉચ્ચારણ વિષયક લાક્ષનિકતા લખો.
૪૫. 'સ' અને 'શ' નો અઘોષ 'હ' કઇ કઇ બોલીની સામાન્ય લાક્ષણિકતા છે.
૪૬. સુરતી બોલીની શબ્દભંડોળગત લાક્ષણિકતા કોઇ પણ બે ઉદાહરણ આપો.
૪૭. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા કેટલા પ્રકારે થાય છે?
૪૮. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા શરીરના કયા કયા અંગો કાર્ય કરે છે?
૪૯. સ્વર કોને કહેવાય?
૫૦. વ્યંજન કોને કહેવાય?
૫૧. પડજીભ કોને કહેવાય?

શ્રી.સી.એન.પી.એફ. આર્ટસ એન્ડ ડી.એન.સાયંસ કોલેજ ડભોઇ

સેમીસ્ટર-૫ ગુજરાતીપેપર-૩૦૩

(સાહિત્યવિવેચનના સિધ્ધાતો)

પ્રો.સી.જે થોરાત

યોગ્યવિકલ્પ આપી જવાબ આપો.

(૧)'યથાર્થનું ચિત્તભાવે ગ્રહણ થઇ અભિવ્યકત થતા સર્જનનું નામ છે.' કલાની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે.?

(અ) વર્ઝ્ર્ડ વર્થ (બ) વર્સફોલ્ડ (ક) હેગલ

(૨) દશ્યકલા અને શ્રાવ્યકલા એ કઇ કલાના પ્રકારો છે.?

(અ) લલિતેતરકલા (બ) નૃત્યકલા (ક) શિલ્પકલા

(૩) સાહિત્યકલાનું ઉપાદાન ક્યું છે,?

(અ) સુર (બ) શબ્દ (ક) પથ્થર

(૪)નીચેનામાંથી કઇ સંજ્ઞા શબ્દશકિતના પ્રકારોને સુચવતી નથી.?

(અ) અભિધા (બ) વક્રતા (ક) લક્ષણા

(૫) શુધ્ધા લક્ષણાના પ્રકારો કેટલા છે.?

(અ) ત્રણ (બ) બે (ક) ચાર

(૬) મમ્મટે કાવ્યપ્રયોજનમાં કઇ બાબતોનો સમાવેશ કર્યો નથી.?

(અ) યશ (બ) નિપુણતા (ક) આનંદ

(૭)' શબ્દાર્થો સહિતો કાવ્યમ'-કાવ્યની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે,?

(અ) આનંદ વર્ધન (બ) વિશ્ર્વનાથ (ક) ભામહ

(૮) રસોઇની કલા કયા પ્રકારની કલા ગણાઇ છે.?

(અ) લલિત કલા (બ) લલિત્તેરકલા (ક) ચિત્રકલા

(૯) આચાર્ય મમ્મટના ગ્રંથનું નામ જણાવો.?

(અ) કાવ્યપ્રકાશ (બ) સાહિત્યદર્પણ (ક)ધ્વન્યાલોક

(૧૦) ભારતીય રસમીમાંસાનો પાયો કયા ગ્રંથથી નખાયો છે.?

(અ) કાવ્યપ્રકાશ (બ) નાટયશાસ્ર (ક) સાહિત્યદર્પણ

(૧૧) સ્થાયી ભાવની રસમાં થતી પરિણતિ સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યું શબ્દયુગ્મ યોગ્ય નથી.?

(અ) શોક-શૃંગાર (બ) હાસ્ય-હાસ્ય (ક) શોક-કરુણ

(૧૨) રસનિષ્પતિની પ્રક્રિયા સમજાવતા ચાર મત પેકી ક્યો મત સર્વસ્વીકુત ગણાયો છે.?

(અ) અનુમિતિવાદ (બ) અભિવ્યંજનાવાદ (ક) ભુકિતવાદ

(૧૩) કુન્તકનો કાવ્યવિચાર કયા નામે જાણીતો છે.?

(અ) ઓચિત્ય વિચાર (બ) વક્રોકિતવિચાર (ક) રસ વિચાર

(૧૪) કુન્તકે દર્શાવેલા વક્રતાના પ્રકારોમાં ક્યા પ્રકારનો સમાવેશ થતો નથી.?

(અ) વર્ણવિન્યાસવક્રતા (બ) લય વિન્યાસવક્તા (ક) પ્રત્યવક્રતા

(૧૫) 'રમણીયાર્થપ્રતિપાદક;શબ્દ;કાવ્યમ' કાવ્યની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે.?

(અ) જગન્નાથ (બ) ભામહ (ક) વામન

(૧૬) ‘સાધારીકરણ’ સિધ્ધાંતના પ્રવર્તકનું નામ જણાવો.?

(અ) ભટ્ટલોલટ (બ)ભટ્ટ નાયક (ક) આનંદ વર્ધન

(૧૭) આચાર્ય મમ્મટે ‘કાવ્યપ્રકાશ’માં દર્શાવેલા કાવ્યહેતુઓમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી.?

(અ) શકિત બ) નિપુણતા (ક) કલ્પના

(૧૮) ધ્વનિવિચારણાના પ્રવર્તક કોણ છે.?

(અ) આનંદવર્ધન (બ) ભામહ (ક) વામન

(૧૯) કાવ્યનું સર્વશ્રેષ્ઠ પ્રયોજન કયું છે.?

(અ) આનંદ (બ) અંમગલનું નિવારણ (ક) યશપ્રાપ્તિ

(૨૦) રસનિષ્પતિની વિચારણા કરતાં’ચિત્રતુરગન્યાય’ની વાત કોણે કરી છે.?

(અ) ભટ્ટનાયક (બ) શંકુક (ક) અભિનવગુપ્ત

(૨૧)રતિ,હાશ, શોક, ક્રોધ ઇત્યાદિ ભાવોનો સમાવેશ શેમાં થાય છે.?

(અ) સ્થાયીભાવ (બ) સંચારી ભાવ (ક) અનુભાવ

(૨૨) આચાર્ય આનંદવર્ધન કાવ્યના આત્મા તરીકે કોને ઓળખાવેછે.?

(અ) અંલકાર (બ) ધ્વનિ (ક) રીતિ

(૨૩) કર્તા-કૃતિ દર્શાવતું ક્યું શબ્દયુગ્મ સાચું નથી.?

(અ) અભિનવગુપ્ત-ધ્વન્યાલોક (બ) જગન્નાથ-રસગંગાધર (ક) વિશ્ર્વનાથ-સાહિત્યદર્પણ

(૨૪) ઔચિત્વિચારના પ્રવર્તકનું નામ જણાવો.

(અ) ભરત (બ) આનંદવર્ધન (ક) કુંતક

(૨૫) ‘માધુર્ય, ઓજશ અને પ્રસાદ’-એત્રણપ્રકારો કાવ્યના કયા ઘટકતત્વના છે.?

(અ) રસ (બ) ગુણ (ક) રીતિ

(૨૬) ‘વાક્યંમ રસાત્મક કાવ્યમ’- કાવ્યની આ વ્યાખ્યા કોણે આપી છે.?

(અ) વિશ્ર્વનાથ (બ) મમ્મટ (ક) વામન

એક બે વાકયમાં જવાબ આપો.

(૨૭) કલાએટલે શં?

(૨૮) કલાના કુલ કેટલા પ્રકાર છે.?

(૨૯) શિલ્પકલાના ઉપાદાન ક્યું છે.?

(૩૦)લલતિ સાહિત્ય એટલે શં.?

(૩૧) લલિત્તેર સાહિત્ય એટલે શં?

(૩૨) લલિત કલાએટલે શું.?

(૩૩) ચિત્ર કલાનું ઉપાદાન કયું છે.?

(૩૪) સંગીતકલાનું ઉપાદાન જણાવો.?

(૩૫) કાવ્યના પ્રયોજન કેટલા છે.?

(૩૬) કાવ્યનુંશ્રેષ્ઠ પ્રયોજન કયું છે.?

(૩૭) કાવ્યહેતું ઘટકત્વો જણાવો.?

(૩૮) કાવ્યની વ્યાખ્યા જણાવો.?

(૩૯) ભામહે કઇ કાવ્યની વ્યાખ્યા આપેલી છે.?

(૪૦)કુંતેકે આપેલી કાવ્યની વ્યાખ્યા જણાવો.?

(૪૧) જગન્નાનાથે કઇ કાવ્યની વ્યખ્યા આપી છે.?

(૪૨)રીતિ એટલે શું.?

(૪૩) ધ્વનિ એટલે શું.?

(૪૪) વક્રોકિત એટલે.?

(૪૫) પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય માટે અંગ્રેજી માં કયો શબ્દ પ્રયોજાય છે.?

(૪૬કૌપ્રિયસાહિત્યમાં ગુજરાતીમાં કયોપર્યાય શબ્દ આલેખાય છે.?

(૪૭) આધુનિક સાહિત્યમાટે સસ્કૃતમાં કયો શબ્દ પ્રયોજાય છે.?

(૪૮) ગુજરાતી સાહિત્યમાં સુંન્દરમ કઇ વાર્તા વાસ્તવદર્શીસાહિત્યની છે.?

(૪૯) સેમ્યુલબેકેટનું ક્યું નાટક આધુંનિક છે.?

(૫૦) ઔચિત્ય એટલે શું.?

Shri. C.N.P.F. Arts. And D.N. Science College, Dabhoi.

ગુજરાતી core CC 304/A કાદંબરીની મા

Sem V

Smt. L.N.Patel

૧. ધીરુબહેન પટેલનાં પિતાનું નામ જણાવો
(ગોરધનભાઇ, ગિરિજાશંકર, ગિરિશભાઇ, ગિરિધરભાઇ)

૨. ધીરુબહેનનાં માતાનું નામ શું હતુ?
(જમનાબહેન, ગંગાબહેન, મંગુબહેન, મંજુબહેન)

૩. ધીરુબહેનનું મૂળ વતન કયું હતું?
(આણંદ, પેટલાદ, ધર્મજ, નડિયાદ)

૪. ધીરુબહેનનો જન્મ ક્યાં થયો હતો?
(અમદાવાદ, નવસારી, સુરત, વડોદરા)

૫. ધીરુબહેનની જન્મતારીખ જણાવો.
(૨૫-૫-૧૯૨૬,૫-૯-૧૯૨૬,૯-૫-૧૯૨૬,૧૯-૯-૧૯૨૬)

૬. ધીરુબહેને માધ્યમિક શિક્ષણ કયાં લીધું હતું?
(મુંબઇ, વડોદરા, અમદાવા, સુરત)

૭. ધીરુબહેને કોલેજશિક્ષણ કયાં લીધુ હતું
(નડિયાદ, અમદાવાદ, મુંબઇ, વડોદરા)

૮. ધીરુબહેને કયાં સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો?
(બી.એ., બી.એડ., પીએચ,ડી. એમ.એ.)

૯. ધીરુબહેનના એમ.એ.માં કયાં વિષયો હતો?
(અંગ્રેજી, ગુજરાતી, સંસ્કૃત, અર્થશાસ્ત્ર)

૧૦. ધીરુબહેને કઇ કોલેજમાં પ્રોફેસર તરીકે સેવા આપી હતી?
(ગુજરાતી કોલેજ, અમદાવાદ, એલ્ફિન્સ્ટન કોલેજ, મુંબઇ, એમ.ટી.બી. કોલેજ, સુરત, સી.બી.પટેલ કોલેજ, નડિયાદ)

૧૧. ધીરબહેનને કયા સામાયિકનું તંત્રીપદ સંભાળ્યું હતું?
(અખંડાનંદ, નવચેતન, સુધા, સંસ્કૃતિ)

૧૨. ધીરુબહેને કઇ પુસ્તકપ્રકાશન સંસ્થા સ્થાપી હતી?
(કુમકુમ પ્રકાશન, નવભારત સહિત્ય મંદિર, ગુર્જર સાહિત્ય મંદિર, કલ્કિ પ્રકાશન)

૧૩. ધીરુબહેને રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક કઇ સાલમાં મળ્યો હતો?
(૧૯૮૦,૧૯૭૮,૧૯૯૦,૧૯૮૧)

૧૪. ધીરુબહેનને દર્શક એવોર્ડ કયા વર્ષમાં અપાયો હતો?
(૧૯૯૧,૧૯૯૬,૧૯૯૮,૧૯૯૫)

૧૫. ધીરુબહેનને કયા વર્ષમાં સંસ્કાર ચદ્રક પ્રદાન કરવામાં આવેલ છે?
(૧૯૭૯,૧૯૮૪,૧૯૮૧,૧૯૮૩)

૧૬. ધીરુબહેનને સાહિત્ય ગૌરવ પુરસ્કાર કોણે આપ્યો હતો?
(ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગુજરાત સાહિત્ય સભા, નર્મદ સાહિત્ય સભા, પ્રેમાનંદ સાહિત્ય સભા)

૧૭. રાજ્યકક્ષાની ને કેન્દ્ર કક્ષાની અકાદમીઓએ પુરસ્કૃત કરેલ કૃતિનું નામ આપો.
(કાદંબરીની મા, અગંતુક, આંધળી ગલી, એક ભલોમાણસ)

૧૮. ‘કાદંબરીની મા’ નું પ્રથમ પુસ્તકાકારે પ્રકાશન કઇ સાલમાં થયું હતું?
(૧૯૮૬,૧૯૮૯,૧૯૮૮,૧૯૮૭)

૧૯. ધીરુબહેન કઇ સાહિત્ય સંસ્થાના પ્રમુખપદ પર હતાં?
(ફર્બર સાહિત્યસભા, દિલ્હી સાહિત્ય અકાદમી, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી)

૨૦. ધીરુબહેને કયા પુસ્તકનો અનુવાદ કર્યો છે?
(વિશ્રંભકથા, આંધળી ગલી, એક ભલો માણસ, હકલબરીનાં પરાક્રમો)

નીચો વાક્યોમાં ખાલી જગ્યા પુરી ફરીથી લખો.

૧. 'વિનાશને પંથે' અને 'મનનો માનેલો' .... છે.
૨. 'ગોરો આવ્યો' અને 'પરદુઃખભંજન પેસ્તનજી'....... છે.
૩. 'અધુરો કોલ' અને 'ટાઢ'....... છે.
૪. 'માયાપુરુષ' એ...... છે.
૫. 'આગંતુક' એ .... છે.
૬. 'હુતાશન' અને 'પેઈન ગેસ્ટ' એ............ છે.
૭. ધીરુબહેન બી.એ. અને એમ.એ.ની ડિગ્રીઓ .... યુનિવર્સિટીમાંથી પ્રાપ્ત કરી હતી.
૮. ધીરુબહેને .... વિષય સાથે એમ.એ.ની ડિગ્રી........ સાલમાં મેળવી હતી.
૯. ૧૯૬૩માં ધીરુબહેન .... ની કોલેજ સાથે સંકળાયેલાં હતા.
૧૦. ધીરુબહેનનો સૌપ્રથમ વાર્તાસંગ્રહ .... પ્રગટ થયો હતો.

નીચેનું વિધાન ખોટું હોય તો સુધારીને ફરીથી લખો.

૧. 'વિશ્રંભકથા' એ નવલકથા છે.
૨. 'એક ભલો માણસ' એ ચરિત્રકથા છે.
૩. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હીના પ્રમુખ તરીકે ધીરુબહેન હતાં,
૪. ધીરુબહેને કુમકુમ પ્રકાશન નામે પ્રકાશન સંસ્થા સ્થાપી હતી.
૫. ધીરુબહેનનાં માતાનું નામ ગગુબહેન હતું .
૬. ધીરુબહેને વડોદરામાં અભ્યાસ કર્યો હતો.
૭. ધીરુબહેનનું મૂળ વતન નડિયાદ છે.
૮. ધીરુબહેનનો જન્મ ધર્મજમાં થયો હતો.
૯. ધીરુબહેને ગુજરાતી વિષય સાથે બી.એ. ને એમ.એ. પાસ કર્યા હતા.
૧૦. 'આંધળી ગલી' ને 'વાંસનો અંકુર' એ કાવ્યસંગ્રહો છે.

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

૧. કાદંબરીની માનું નામ આપો.
૨. કાદંબરીના પતિનું નામ શું છે?
૩. વિજ્યા કોણ છે?
૪. કાદંબરીનાં સસરાનું નામ શું છે?
૫. કાદંબરીની નણંદ કયાંથી આવી છે?
૬. કદંબરીનો પતિ બીજી કઇ સ્ત્રી સાથે પરણવા માંગે છે?
૭. અભેચંદ કોણ છે?
૮. ગિરધરલાલની તપાસ કરવા આવેલા ડોક્ટરનું નામ આપો.
૯. પન્નાની બહેનપણીનું નામ શું છે?
૧૦. કાદંબરી છેલ્લે કોની સાથે રહેવા તૈયાર થાય છે?

Shri. C.N.P.F. Arts. And D.N. Science College, Dabhoi.

ગુજરાતી core CC 305

Sem V

Smt. L.N.Patel

નીચેના વિકલ્પોના જવાબ આપો.

૧. નરસિંહ મહેતાનો સમય દર્શાવો.
(૧૪૪૧ થી ૧૪૮૦, ૧૪૧૪ થી ૧૪૬૦, ૧૪૧૫થી૧૪૭૦, ૧૪૧૪ થી ૧૪૭૫)

૨. નરસિંહનું જન્મ સ્થળ કયું છે?
(તળાજા, જુનાગઢ, રાજકોટ, અમરેલી)

૩. નરસિંહ મહેતાના પિતાનું નામ આપો.
(કૃષ્ણરામ, કૃષ્ણદાસ, દામોદર, દયાળજી)

૪. નરસિંહ મેહેતાના માતાનું નામ શું હતું?
(દયાકુંવર, મીરાબાઇ, કુંવરબાઇ, રમાબાઇ)

૫. નરસિંહ મહેતાની જ્ઞાતિ કઇ હતી?
(નાગર બ્રાહ્મણ, મોઢ બ્રાહ્મણ, મેવાડા બ્રાહ્મણ, વણિક બ્રાહ્મણ)

૬. નરસિંહને કયું બિરુદ મળ્યું છે?
(આદિ કવિનું, આખ્યાન શિરોમણીનું, વાર્તાકારનું, પદકવિનું)

૭. નરસિંહ મહેતાએ આશરે કેટલાં પદો લખ્યાં છે.
(દોઢ હજાર, દોઢ લાખ, એક લાખ, સવા લાખ)

૮. નરસિંહની પત્નીનું નામ આપો.
(કુંવરબાઇ, માણેકબાઇ, જનાબાઇ, દિવાળીબેન)

૯. નરસિંહની કયા પ્રકારની રચના ગુજરાતમાં ઘેર ઘેર જાણીતી છે?
(પ્રભતિયાં, પદ, ઊર્મિકવિતા, સોનેટ કવિતા)

૧૦. નરસિંહની પુત્રીનું નામ આપો.
(કુંવરબાઇ,રતનબાઇ, મીરાબાઇ, રાધાબાઇ)

૧૧. નરસિંહના પુત્રનું નામ આપો.
(શામળદાસ, રમદાસ, કબીરદાસ, કુષ્ણદાસ)

૧૨. નરસિંહે જંગલમા કોની આરાધના કરી હતી?
(શિવજી, રામજી, કૃષ્ણ, ગણપતિ)

૧૩. નરસિંહ મહેતાને કોણે મહેણું માર્યુ હતું?
(માતા, ભાભી, બહેન, ભાઇ)

૧૪. નરસિંહના અધઝાઝેરાં પદ કયા પ્રકારના છે?
(શૃંગાર, ભક્તિ, રાસલીલા, ધાણલીલા)

૧૫. દાણલીલા કેટલા, પંક્તિનું કાવ્ય છે?
(૭૮,૫૦,૭૫,૮૦)

૧૬. નરસિંહ મહેતા ઉપર ક્યા કવિનો પ્રભાવ છે.
(જયદેવ, નામદેવ, તુકારામ, ભીમદેવ)

૧૭. 'કૃષ્ણ સુદામા'નાં પદોમાં કુલ કેટલા પદો છે?
(૯,૮,૧૦,૧૧)

૧૮. નરસિંહ મહેતાનો પ્રિય છંદ કયો છે.
(ઝુલણા, સવૈયા, દોહરો, ચોપાઇ)

૧૯. 'ચાલ રમીએ સખી, મેલ મથવું મહી' કયા પ્રકારનું પદ છે.
(વસંત, શૃંગાર, રાસલીલા, આત્મવૃત)

૨૦. 'ભોળી રે ભરવાડણ હરિને વેચવા ચાલી'... આ પદ કયા પ્રકારનું છે.
(ગોપી ભક્તિ, દાસ્થ ભક્તિ, પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ, વાત્સલ્ય પ્રિતિ)
૨૧. 'જળકમળ છાંડી જાને બાળા,' આ પદ કયા પ્રકારનું છે.
(વાત્સલ્ય ભાવ, અધ્યાત્મ ભાવ, ભક્તિભાવ, આત્મવૃત)
૨૨. ચાતુરીઓના કેટલાં પદો છે.
(૨૫,૫૦,૨૦,૧૫)
૨૩. કઇ કૃતિ નરસિહની રચના નથી?
(હાર, હુંડી, મામેરુ, ગોવિંદ ગમન)
૨૪. નરસિંહ કયા પ્રકારનો કવિ છે.
(ઊર્મિ, શૃંગાર, પ્રભાતિયા, પદો)
૨૫. નરસિંહની આખ્યાન કાવ્ય કૃતિ કઇ છે?
(દાણલીલા, રાસલીલા, ભાગવત, હાર)

નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટાં દર્શાવો.

૧. નરસિંહ માહેતા સમયની દષ્ટિએ આદિકવિ છે
૨. 'હારમાળા નો પ્રસંગ રા માંડલિક રાજાના સમયમાં બન્યો હતો.
૩. રા'માંડલિક જુનાગઢનો રાજા હતો.
૪. નરસિંહ મહેતા હરિજન વાસમાં ભજન કરવા ગયા હતા.
૫. નરસિંહ મહેતાનું લગ્ન ૧૬ વર્ષની વયે થયું હતું.
૬. નરસિંહ મહેતાએ શિવજીની આરાધના કરી હતી.
૭. 'હતો નરસિંહ, હતી મીરાં, ખરાંઇલ્મી, ખરાં શૂરા,' આ પંક્તિ કલાપીની છે.
૮. હુંડી અને શ્રાધ્ધ એ નરસિંહની આત્મકથા કૃતિ છે.
૯. ઝારીના પદ નરસિંહની આખ્યાન-કાવ્ય કૃતિ છ.
૧૦. સુરતસંગ્રામ એ નરસિંહના નામે ચઢેલી રચના છે.
૧૧. નરસિંહની કવિતા મુખ્યત્વે પદ પ્રકારની લઘુ ઊર્મિ રચનાઓ છે.
૧૨. નરસિંહ મહેતા પ્રેમલક્ષણા ભક્તિનો સર્જક છે.
૧૩. નરસિંહના પદોનો કવન વિષય કૃષ્ણ છે.
૧૪. મામેરું એ નરસિંહની આખ્યાનકલ્પ કૃતિ છે.
૧૫. નરસિંહના અધઝાઝેરાં પદો વાત્સલ્ય પ્રીતિના છે.
૧૬. દાણલીલાએ ૭૫ પંક્તિનું કાવ્ય છે.
૧૭. નરસિંહના લગભગ ૯૦૦ જેટલાં પદો શૃંગારપ્રીતિમાં છે.
૧૮. ઘડપણ કોણે મોકલ્યું એ નરસિંહની ઉપદેશાત્મક રચના છૈ.
૧૯. 'ભોળી રે ભરવાડણ' પદ ગોપીભક્તિનું નથી.
૨૦. 'અખિલબ્રમાંડમાં એક તું શ્રી હરિ' પદ તત્વજ્ઞાનનું છે.
૨૧. નરસિંહ મહેતા અર્વાચીન યુગના સર્જક છે.
૨૨. જાગ ને જાદવા, કૃષ્ણ ગોવાળિયા, એ નરસીહનું જ્ઞાન-વૈરાગ્યનું પદ છે.
૨૩. સુદામાચરિત્ર આખ્યાનકલ્પ છે.
૨૪. નરસિંહ મહેતા પ્રેમાનંદના સમકાલીન છે.
૨૫. નરસિંહ સરળ અને સહજ કવિ છે.